23. 5. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Koncesní zákon I.

V posledních měsících se často diskutuje o tzv. koncesním zákoně, který má souviset se zadáváním veřejných zakázek. Nicméně nový zákon o veřejných zakázkách již existuje od poloviny roku 2004. Co má tedy koncesní zákon přesně upravovat, resp. v čem se má lišit od platného zákona o veřejných zakázkách?

Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon) nabude účinnosti 1.7.2006.

V současné době je daná problematika upravena poněkud roztříštěně, například pro oblast výstavby dálnic zákonem o pozemních komunikacích a v minimálním rozsahu i zákonem o veřejných zakázkách. Účelem koncesního zákona má být zejména ucelená právní úprava koncesních smluv, resp. stanovení podmínek a postupu zadavatelů při jejich uzavírání.

Koncesní smlouvy jsou uzavírány v rámci spolupráce subjektů veřejné správy a soukromého sektoru, označované jako Public Private Partnership (PPP), za účelem zajištění financování, výstavby, obnovení, správy či údržby veřejné infrastruktury nebo poskytování veřejné služby. Jedním z významných znaků, kterým se koncesní smlouvy odlišují od veřejných zakázek, je rozdělení rizik mezi veřejnoprávního partnera a soukromoprávního partnera. Podle koncesního zákona mají být na podnikatelský subjekt, tedy koncesionáře, koncesní smlouvou přenesena rizika spojená s pobíráním užitků plynoucích z poskytování služeb, popřípadě spojená s využíváním díla. Úprava ostatních případných rizik se ponechává smluvní volnosti dotčených subjektů.

Dále v případě veřejné zakázky zadavatel za objednané a dodané dílo nebo služby v plné hodnotě zaplatí. U koncesních smluv by odměna koncesionáře měla spočívat zejména v možnosti brát užitky vyplývající z poskytovaných služeb nebo z využívání provedeného díla. Zadavatel může však poskytnout část plnění i v penězích. Koncesionář tak bude sám ekonomicky zainteresován na řádném fungování úkolů veřejného sektoru, což by mělo vést k efektivnějšímu a kvalitnějšímu zajištění daných služeb. Nový zákon dělí koncesní smlouvy podle předpokládaného příjmu koncesionáře na významné a ostatní. Významné koncesní smlouvy musí mít před zahájením koncesního řízení vypracován koncesní projekt, který mimo jiné vymezuje předmět koncesní smlouvy, ekonomické podmínky a právní vztahy vyplývající z realizace koncesní smlouvy.

Zároveň by v koncesním projektu měla být posouzena výhodnost koncesní smlouvy z ekonomického hlediska. Koncesní projekt a významná koncesní smlouva jsou následně předmětem schvalovacího procesu ze strany vlády, zastupitelstva kraje či obce podle toho, kdo je zadavatelem. Takový souhlas je předpokladem platnosti koncesní smlouvy. Kromě toho si územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace musí před uzavřením koncesní smlouvy vyžádat stanovisko Ministerstva financí, jinak by byla koncesní smlouva neplatná.

Závěrem zbývá podotknout, že na koncesní řízení se v koncesním zákonem stanovených případech uplatní i zákon o veřejných zakázkách, který mimochodem pro nás zákonodárce připravil opět v nové podobě jako zákon č. 137/2006, který nabude účinnosti rovněž 1.7.2006.

Iva Valová
Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti
- Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma
- Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách
- Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení
- Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu
- Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech
- Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?
- Investice do společné věci v nesezdaném soužití
- K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby
- Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.
- Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023